EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 11. 2020
COM(2020) 728 final

2020/0323 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Holandsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty („smernica o DPH[1]“) môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie povoliť ktorémukoľvek členskému štátu, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení tejto smernice s cieľom zjednodušiť postup výberu DPH alebo zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbania sa daňovým povinnostiam.

Holandsko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 30. júla 2020, o povolenie uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES s cieľom vylúčiť z práva na odpočet DPH na tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba z viac ako 90 % používa na svoje súkromné účely alebo na súkromné účely svojich zamestnancov, respektíve vo všeobecnosti na nepodnikateľské účely alebo nehospodárske činnosti.

Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice 2006/112/ES informovala listom z 10. septembra 2020 ostatné členské štáty o tejto žiadosti Holandska. Listom z 11. septembra 2020 Komisia oznámila Holandsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice 2006/112/ES sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo odpočítať DPH účtovanú pri nákupoch tovaru a služieb na účely svojich zdaniteľných transakcií. V článku 168a ods. 1 smernice 2006/112/ES sa ustanovuje, že DPH z výdavkov súvisiacich s nehnuteľným majetkom, ktorý je súčasťou obchodného majetku zdaniteľnej osoby a používa sa na účely podnikateľskej činnosti, ako aj na nepodnikateľské účely, je odpočítateľná len do tej miery, v akej sa tento majetok používa na účely podnikateľskej činnosti zdaniteľnej osoby. Podľa článku 168a ods. 2 smernice 2006/112/ES môžu členské štáty uplatňovať toto pravidlo aj vo vzťahu k výdavkom súvisiacim s iným tovarom, ktorý je súčasťou obchodného majetku, podľa svojich kritérií.

Cieľ opatrenia, ktorý Holandsko sleduje, sa odchyľuje od týchto zásad a z práva na odpočet úplne vyníma DPH na tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba používa z viac ako 90 % na súkromné alebo nepodnikateľské účely, a to vrátane nehospodárskych činností.

Miera 90 % je založená na uplatňovaní tejto miery v Holandsku na účely dane z príjmov právnických osôb a dane z príjmov. Viac ako 90 % použitia na nepodnikateľské účely znamená, že podnikateľ takmer úplne využíva tieto investície na svoje vlastné súkromné účely alebo na súkromné účely svojich zamestnancov, alebo vo všeobecnosti na nepodnikateľské účely alebo nehospodárske činnosti, a preto sa tieto investície nepovažujú za obchodné investície.

Holandsko vo svojej žiadosti tvrdí, že na základe skutočnosti, že každý, kto pravidelne dodáva tovar alebo poskytuje služby za odplatu, je zdaniteľnou osobou, sa holandské daňové orgány v súčasnom (digitálnom) hospodárstve zaoberajú mnohými súkromnými osobami alebo podnikaním na čiastočný úväzok alebo mikropodnikaním s veľmi malým obratom. Takéto podnikateľské subjekty si môžu odpočítať DPH uplatňovanú na svoje vstupy/náklady.

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

Existujú napríklad vlastníci solárnych panelov, účastníci hospodárstva spoločného využívania zdrojov, ktorí prenajímajú svoje osobné automobily alebo domy, nezávislé osoby bez zamestnancov atď. Tenká hranica medzi ich profesionálnymi a súkromnými činnosťami vytvára v praxi dosť veľa diskusií o úrovni ich práva na odpočet DPH na vstupe, teda práva, ktoré je pre tieto osoby pomerne často veľmi obmedzené.

Holandsko informovalo Komisiu, že riadenie práva na odpočet dane zaplatenej na vstupe pre tieto zdaniteľné osoby s priebežne podávanými priznaniami k DPH a opravami vedie k neprimeranému zaťaženiu dotknutých zdaniteľných osôb, ako aj daňových správ.

To navyše vedie k neoprávnenej výhode peňažných tokov voči zdaniteľným osobám, ktoré používajú na 100 % tento tovar a služby na podnikateľské účely. Zdaniteľné osoby, ktoré používajú tento tovar a služby len okrajovo na podnikateľské účely, majú stále možnosť uplatniť právo na odpočet vo výške 100 %. Právne predpisy v oblasti DPH sú vysoko zložité pre mikropodniky, ktoré si nemôžu dovoliť právnu podporu, čo predstavuje veľké riziko chýb, únikov, a tým komplikuje dodržiavanie predpisov. Tieto skutočnosti sú podložené príkladom vlastníkov solárnych panelov, ktorí sa stávajú osobami zdaniteľnými za energiu, ktorú vyrábajú a dodávajú do elektrizačnej sústavy, pričom si odpočítavajú celú DPH z kúpených panelov a dokonca pripočítavajú náklady, ako je kúpna cena stavebných pozemkov a domov na inštaláciu solárnych panelov. Keďže garáže a domy sa používajú predovšetkým na súkromné účely, vedie to k zložitým diskusiám o práve na odpočet DPH na vstupe a o tom, ako ho správne uplatňovať.

Dotknuté osobitné opatrenie je preto pre daňové správy a podniky nápomocné, keďže nie je potrebné žiadne monitorovanie následného použitia tovaru a služieb, na ktoré sa vyňatie z práva na odpočet uplatňovalo v čase ich nadobudnutia, predovšetkým pokiaľ ide o možné zdanenie súkromnej spotreby podľa článku 16 alebo článku 26 smernice 2006/112/ES. Povolenie odchyľujúceho sa opatrenia je preto primerané.

Očakáva sa, že opatrenie bude mať malý vplyv na celkové daňové príjmy. Pôvodný odpočet sa v súčasnosti koriguje o používanie na iné ako podnikateľské účely prostredníctvom opravy na základe článkov 16 a 26 smernice 2006/112/ES. Očakáva sa, že opatrenie nebude mať žiadny vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

Každé odchyľujúce sa opatrenie by však malo byť dočasné, aby sa dalo posúdiť, či sú podmienky a dôsledky, na ktorých sa výnimka zakladá, naďalej platné. Navrhuje sa preto povoliť uplatňovanie výnimky do konca roka 2023 a požiadať Holandsko, aby v prípade, že by sa malo uvažovať o ďalšom predĺžení platnosti na obdobie po roku 2023, predložilo najneskôr do 31. marca 2023 spoločne so žiadosťou o predĺženie aj správu, ktorej súčasťou bude preskúmanie uplatňovaného rozdelenia na podnikateľské a nepodnikateľské použitie, na ktorom sa vyňatie z odpočtu zakladá.

- **Súlad s existujúcimi upravujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s obmedzením práva na odpočet boli udelené aj iným členským štátom, napríklad Rakúsku[2], Nemecku[3].

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1487 z 2. októbra 2018, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/791/EÚ, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 251, 5.10.2018, s. 33 – 34).

Bez ohľadu na predchádzajúce iniciatívy zamerané na stanovenie pravidiel týkajúcich sa kategórií výdavkov, na ktoré sa obmedzenie práva na odpočet DPH[4] môže vzťahovať, je uplatňovanie takejto výnimky do harmonizácie týchto pravidiel na úrovni EÚ primerané.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článok 395 smernice o DPH.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom je návrh založený, patrí návrh do výlučnej právomoci Únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

• Proporcionalita

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, ktorým je zjednodušiť správu dane a predchádzať určitým formám daňových únikov alebo vyhýbania sa daňovým povinnostiam. Odchyľujúcim sa opatrením by sa zabránilo tomu, aby sa DPH z investícií, ktoré sa používajú len okrajovo na podnikateľské účely, najprv v plnej miere odpočítala, ako keby sa použila v plnej miere na podnikateľské účely, a následne by sa opravila tak, aby odrážala skutočné okrajové použitie na podnikateľské účely, čo by znamenalo neustále administratívne a oznamovacie požiadavky. Vďaka tomuto opatreniu už nie je potrebné každoročne revidovať a upravovať súkromné použitie, ani daňová správa nemusí počas obdobia revízie monitorovať zmeny v podiele používania na súkromné a podnikateľské účely.

• Výber nástroja

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice Rady 2006/112/ES je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe povolenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené konkrétnemu členskému štátu.

---

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/2060 z 20. decembra 2018, ktorým sa mení rozhodnutie 2009/791/ES, ktorým sa Nemecku povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 282, 12.11.2018, s. 8 – 12).

[4] COM (2004) 728 final – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21.5.2014, s. 3).

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Holandsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získanie a použitie odborného stanoviska**

Odborné stanovisko nebolo potrebné.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbania sa daňovým povinnostiam a zjednodušiť postup uplatňovania DPH, a preto má potenciálne priaznivý vplyv na podniky aj správne orgány. Holandsko toto riešenie označilo za vhodné opatrenie, pričom je porovnateľné s inými minulými a súčasnými výnimkami.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať žiadny negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh obsahuje doložku o ukončení platnosti – automatickú lehotu stanovenú na 31. decembra 2023.

Ak by Holandsko uvažovalo o ďalšom predĺžení platnosti tohto odchyľujúceho sa opatrenia na obdobie po roku 2023, Komisii by sa mala najneskôr 31. marca 2023 súčasne so žiadosťou o predĺženie platnosti predložiť správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho obmedzenia.

2020/0323 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Holandsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1], a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V článkoch 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa upravuje právo zdaniteľných osôb na odpočítanie dane z pridanej hodnoty (DPH) uplatňovanej na tovar, ktorý im bol dodaný, a služby, ktoré im boli poskytnuté na účely ich zdaniteľných transakcií.

(2) Listom, ktorý Komisia zaevidovala 30. júla 2020, Holandsko požiadalo o povolenie zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES s cieľom úplne vylúčiť z práva na odpočet DPH na tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba z viac ako 90 % používa na svoje súkromné účely, alebo ktoré používajú na súkromné účely jej zamestnanci, alebo ktoré sa vo všeobecnosti používajú na nepodnikateľské účely alebo nehospodárske činnosti.

(3) Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 druhým pododsekom smernice 2006/112/ES informovala listom z 10. septembra 2020 ostatné členské štáty o žiadosti, ktorú predložilo Holandsko. Komisia listom z 11. septembra 2020 oznámila Holandsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie tejto žiadosti.

(4) Cieľom tohto osobitného opatrenia je zjednodušiť postup pri účtovaní a výbere DPH, ako aj zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbania sa daňovým povinnostiam. Výška dane splatnej na úrovni konečnej spotreby je ovplyvnená iba v zanedbateľnej miere.

(5) Podľa informácií, ktoré poskytlo Holandsko, právna a skutková situácia, ktorá opodstatňuje uplatnenie osobitného opatrenia, naďalej pretrváva. Holandsku by sa preto malo povoliť zaviesť toto osobitné opatrenie, ale malo by sa obmedziť na obdobie do 31. decembra 2023, aby bolo možné preskúmať nevyhnutnosť a účinnosť

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

tohto osobitného opatrenia a pomer medzi podnikateľským a nepodnikateľským použitím, na ktorom sa zakladá.

(6) Ak bude Holandsko považovať predĺženie platnosti povolenia na obdobie po roku 2023 za potrebné, malo by Komisii predložiť do 31. marca 2023 žiadosť spolu so správou o uplatňovaní odchyľujúceho sa opatrenia zahŕňajúcu preskúmanie uplatňovaného pomeru.

(7) Výnimka bude mať len zanedbateľný vplyv na celkovú výšku dane vybratej na úrovni konečnej spotreby a nebude negatívne ovplyvňovať vlastné zdroje Únie pochádzajúce z dane z pridanej hodnoty,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchylne od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa Holandsku povoľuje úplne vyňať daň z pridanej hodnoty (DPH) uplatňovanú na tovar a služby z práva na odpočet DPH, ak sú dotknutý tovar a služby použité v rozsahu viac ako 90 % na súkromné účely zdaniteľnej osoby alebo jej zamestnancov, alebo vo všeobecnosti na nepodnikateľské účely alebo nehospodárske činnosti.

Článok 2

Toto rozhodnutie sa uplatňuje od 1. januára 2021 do 31. decembra 2023.

Akákoľvek žiadosť o povolenie predĺženia platnosti odchyľujúceho sa opatrenia povoleného v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 31. marca 2023.

K takejto žiadosti sa priloží správa o uplatňovaní tohto odchyľujúceho sa opatrenia, ktorej súčasťou bude preskúmanie pomeru rozdelenia uplatňovaného na právo na odpočet DPH na základe tohto rozhodnutia.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Holandskému kráľovstvu.

V Bruseli

Za Radu
predseda